

Eurovision Şarkı Yarışması Ve Öze Dönüş

– M.Nihat Malkoç · 12 Mayıs 2009

EUROVISION ŞARKI YARIŞMASI VE ÖZE DÖNÜŞ...

M.NİHAT MALKOÇ

Bir zamanlar birbirlerini çiğ çiğ yiyen Avrupa devletleri, yüzyılın son yarısında kavgayla bir yere varılamayacağını anlamış olmalı ki her konuda(kültür, sanat, ekonomi, siyaset) ortak teşkilatlar kurarak birlikte hareket etme yoluna gitmişlerdir. Ne zamanki böyle bir ortaklığa girmişler, işte o zaman daha çok gelişmişlerdir. Bu devletlerin bugün her konuda bize fark atması bu beraberlik ruhunun eseridir. Avrupa'daki birlikteliğe bir de yayın birliğini eklemek isteyen bu devletler, Türkçesi "Avrupa Yayın Birliği" olan "European Broadcasting Union" adlı bir teşkilat kurmuşlardır. Bu ülkeler söz konusu kurum aracılığıyla ilki 1956 yılında İsviçre'de yapılan ve yine aynı ülkenin şarkısının birinci seçildiği "Eurovision Şarkı Yarışmaları" düzenlenmeye başlamışlardır. Bu şarkı yarışmaları bugüne kadar gelmiştir.

Türkiye ilk yıllarda bu şarkı yarışmalarına ilgi göstermemiştir. Ülke olarak Eurovision'a ilk kez 1975'te Semiha Yankı'nın "Seninle Bir Dakika" adlı parçasıyla katıldık ve kötü bir sonuçla, sonunculukla ülkemize döndük. Daha sonra Nilüfer, Ajda Pekkan, MFÖ gibi popüler birçok grup ve şarkıcıyla denemelerimiz oldu ama yine elimiz boş döndük.

Bizler gerçekte bir Asya ülkesiyiz. Aslında Avrupa'ya yamanmışız. Bu yarışmaya bizim kadar ciddi yaklaşan ve konuyu millî bir mesele hâline getiren başka bir ülke göstermek pek mümkün değildir. Adeta gurur meselesi yaptık bu yarışmadan aldığımız neticeleri...

Türkiye, tarihiyle, kültürüyle ve yetmiş milyonu aşkın nüfusuyla dünyanın sayılı devletlerinden birisidir. Göktürklerden günümüze kadar onlarca devlet kuran ve pek çok medeniyete beşiklik eden ülkemizin dünya devletleri içerisinde apayrı bir yeri vardır. Yani bu ülke bir kabile devleti değildir. Fakat gel gör ki kültürümüze ve bin yıllık devlet geleneğimize yaraşmayan icraatlara imza atıyoruz. Bu büyük kültürel birikimi lehimize kullanamıyoruz.

Bunun son örneğini 'Eurovision Şarkı Yarışması'nda yaşadık... İki yıl evvel söz konusu yarışmada birinci olmuştu Türkiye... 2003'te Sertab Erener, çok büyük bir millî risk alarak, sözleri ve müziği Demir Demirkan'a ait olan "Every Way That I Can" isimli parçayı Letonya'nın başkenti Riga'da seslendirmiş ve Türkiye'yi Dünya Kupası'ndan bir yıl sonra, bu sefer müzik alanında sevince boğmuştu. Fakat ben bu birinciliğe hiç mi hiç sevinememiştım. Çünkü adeta bir sömürge ülkesi mantığıyla hareket ederek, yarışmaya sözleri İngilizce olan bir parçayla katılmıştık. Ezgiler de bize çok yabancıydı... Bizim olan sadece şarkının icracısı ve de bestecisiydi. Bu yüz kızartıcı bir birincilikti. Sonunda Avrupalılar emeline

kavuşarak kendi dillerini ve kültürlerini bizlere kabul ettirmişlerdi. Bunun semeresi olarak da ağızımıza bir tatlı sakız hükmünde kendi zehirlerini enjekte ederek bizi sözde onurlandırmışlardı.

Bu yılki yarışmada asi komşumuz Yunanistan birinci oldu. Fakat komşumuz Yunanistan bizim becerip kullanamadığımız bize ait değerleri kullanarak bu dereceyi elde etti. Yunanistan, kültür hırsızı bir ülke olmasıyla tanınır. Her ne kadar Avrupalılar tarafından kültür ve medeniyetin beşiği olarak görülse de gerçekte kültür kapkaççısıdır Yunanistan... Bize ait olan ne varsa kendilerine mal etmekte mahirler... Karagöz oyunu, kemeçe ve bunun gibi pek çok kültür unsurumuzu aşırıp kendilerininmiş gibi dünya kamuoyuna sunuyorlar.

Bu yıl Ukrayna'nın başkenti Kiev'de düzenlenen 50'nci Eurovision Şarkı Yarışması'nda Türkiye'yi, "Rimi Rimi Ley" adlı şarkıyla Gülseren temsil etti. Sanatçımız 92 puanla ancak 13'üncü olabildi. Yarışmada birinciliği ise Yunanistan adına yarışan Helana Papparizou "My Number One" adlı şarkısıyla kazandı. Biz yine elimiz boş döndük geri...

Yunanistan'ın şarkısını seslendiren Helana Papparizou ve dans ekibi Karadeniz ezgileriyle tabir caizse Ukrayna'nın başkenti Kiev'i salladı... Evet, yanlış duymadınız... O ezgiler tıpatıp Karadeniz horonu ve Karadeniz ezgileri... Ben bir ara gözlerime inanamadım... Adamlar resmen horon oynuyorlardı... 'Bunlar bizimkiler mi?' diye düşündüm... Fakat sunucu Yunanistan'ı çağırmıştı sahneye... Sanki "Anadolu Ateşi" isimli dans ve folklor ekibinin gösterilerini izliyorduk. Yunanistan yine kültür hırsızlığı yapmıştı.

Türkiye kültürel zenginlikler bakımından dünyayla boy ölçüşebilecek köklü bir devlettir. Dünyada bizim kadar zengin bir medeniyete sahip devlet sayısı bir elin parmakları sayısındadır. Fakat bizler Divan şairi Hayalî'nin ifade ettiği "Ol mâhiler ki derya içredir deryayı bilmezler" sözünün en canlı örneğiyiz. Deryanın içinde yüzüyoruz ama bunun farkında değiliz. Farkında olmadığın ve faydalanamadığın kültürün kime ne yararı olabilir ki?

Evet... Komşumuz Yunanistan bize ait kültürel değerlerle dünyayı salladı ve haklı olarak birincilik tahtına kuruldu. Çünkü bu yarışmada esas olan orijinal buluşlara dayalı müziktir. Avrupa'yı taklit ederek derece almayı beklemek saflıktır. Taklit hiçbir zaman orijinal kadar güzel olamaz... Öyle de oldu... Fransa, Almanya, İngiltere gibi Avrupa'nın sayılı devletleri yıllardır aynı şeyleri tekrarlayıp durdukları için bu yarışmada tökezlediler. Dünya yeni şeylerin peşinde... Bozuk plak gibi tekrarlanıp durulan şeyler ilgi görmüyor.

Türkiye bu yarışmada ne yaptı?... "Rimi Rimi Ley" adlı ne olduğu belirsiz bir şarkıyla yarışmaya katıldı. Şarkıyı seslendiren Gülseren'in kültürümüzü ne kadar özümsemiş biri olduğu da ayrıca tartışılabilir. Kendisi bir yabancıyla evli... Kültüründen ve medeniyetinden bîhaber... Soyadı bile bizden değil... Alabildiğine yabancılaşmış... Diyeceksiniz ki ne ilgisi var? İlgisi olmaz mı hiç! Bizi ancak bizi tanıyan ve bizimle aynı duyguları yaşayan anlar. Neyse o ayrı bir konu ama bizi ancak içimizden çıkan ve

kültürümüzü özümsemiş biri hakkıyla temsil edebilir. Zira şarkıyı seslendiren Gülseren ve dans ekibi hâl ve hareketleriyle, kıyafetiyle ve danslarıyla Hintlileri andırıyordu. Türk dansları ve emsalsiz Türk ezgileri varken niçin bu kadar uzaklara gidiyorsunuz ki? Hindistan adına katılsalardı kesin birinci olurlardı. Fakat biz Türkiye'yiz; Avrupa da Türkiye olduğumuzun farkında, onun için argo tabirle oyunumuzu yemediler. Üstelik bize çok da iyi bir ders vererek gerisin geri gönderdiler.

Türkiye 92 puanla bu yarışmada 13. oldu. Ülkemize Hollanda ve Fransa tam puan verdi. Ayrıca Almanya ve Belçika 10, Arnavutluk, Danimarka ve Bosna-Hersek 8, Avusturya 7, İsveç 6, Makedonya 4, Romanya ve Bulgaristan 3, İngiltere ise 1 puanı uygun gördü. Yarışmada, Yunanistan birinci olurken, ikinciliği Malta, üçüncülüğü de Romanya elde etti.

Türkiye bu yarışmada en yüksek puanı komşusu Yunanistan'a verdi. İşte Türkiye'nin puan verdiği diğer ülkeler: Bosna-Hersek 10, Malta 8, Moldova 7, Macaristan 6, Makedonya 5, Romanya 4, İsrail 3, Arnavutluk 2 ve İngiltere 1... İlginçtir ki bize tam puan veren Fransa ve Hollanda'ya biz hiç puan vermedik. Ama İsrail'i yine unutmadık... Onların yanında olduğumuzu ne yazık ki burada da gösterdik. Diyeceksiniz ki bu bir siyaset değil. Fakat pek çok ülke puan verirken siyaseti ölçü alıyor. Düşmanın silahıyla silahlanmak gerekir mi?

Ben bu yarışmayı hiç ciddiye almıyorum. Çünkü 'al gülüm, ver gülüm' hesabı, hemen her ülke kendisine yakın bulduğu devletleri kayırıyor. Kıbrıs Rum kesimi adına yarışan şarkıcılar böğürse Yunanistan 12 tam puan veriyor. Balkan ülkeleri birbirini kayırıyor... İsrail Amerika'nın hatırına nazlı bir bebek muamelesi görüyor... Falan filan!... Bunları uzatabiliriz.

Mademki TRT sponsorluğunda yıllardan beri bu yarışmaya iştirak ediyoruz, amacımız da ülkemizi tanıtmak ise, o zaman bizi biz yapan değerlerle bezenmiş şarkı ve türkülerle Eurovision vitrinine çıkalım. Biz biz olarak çıkalım da varsın derece almayalım; mühim değil.

Gelin gelecek yıl Karadeniz'in özgün sanatçıları Fuat Saka'yı, Volkan Konak'ı hatta İsmail Türüt'ü bu yarışmada Türkiye adına yarıştırsın... Evet evet... Bir de bunu deneyin. Ne kaybedersiniz ki!... Zaten kaybediyorsunuz. Arka fona da Akçaabat horon ekibini koyun... Ondan sonra gelsin puanlar... İsterse de gelmesin... Yeter ki "Biz buyuz" diyebilelim... Dik duralım yani... Onlar puan verir vermez... Kendi bilecekleri şey... Bu arada sözüm ona barış adına Yunanistan'a 12 puan verme yalakalığından da artık kurtulalım. Çünkü haddini bilmeyene haddini bildiriyorlar. Ne olur aynı delikten iki kez ısırılan ahmaklardan olmayalım.

Bu ülke ne çektiyse ecnebi kültür sevdalılarından çekti. Bizden olmayan bu insanlar ne yazık ki bizim adımıza karar verdiler hep... Yeter artık... Kurtulalım bu sömürge mantığından... Titreyelim ve özümüze dönelim. Gerçek kurtuluş reçetesi de budur. "Ey Türk titre ve kendine dön!" Şayet özüne dönmezsen, gıptayla bakarsın komşularına bön bön!....